

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง
อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

EFFICIENCY OF SAFETY ADMINISTRATION OF DILANG SUB DISTRICT,
PATTANANIKOM DISTRICT OF LOBBURI PROVINCE

พระศิวากร เตชปญโญ (วันทา)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง
อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี

พระศิวากร เตชปณฺโญ (วันทา)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Efficiency of Safety Administration of Dilang Sub District,
Pattananikom District of Lobburi Province

Phra Siwakorn Tecjapañño (Wanta)

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Master of Public Administration

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์เรื่อง
“ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลติ่ง อำเภอพัฒนานิคม
จังหวัดลพบุรี” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

.....
(พระมหาสมบุญ วุฑฒิโกโร, ดร.)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์ ประธานกรรมการ
(พิมพ์ชื่อประธานกรรมการ)

..... กรรมการ
(พิมพ์ชื่อกรรมการตรวจสอบ/ภายนอก)

..... กรรมการ
(พิมพ์ชื่อกรรมการตรวจสอบ)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา)

..... กรรมการ
(ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์)

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.อนุวัต กระสังข์ กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย
(พิมพ์ชื่อผู้วิจัย)

- ชื่อสารนิพนธ์** : ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง
อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี
- ผู้วิจัย** : พระศิวกกร เตชปญโญ (วันทา)
- ปริญญา** : รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
- คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์**
- : ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา,
พธ.บ. (สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ), พธ.ม. (รัฐประศาสนศาสตร์),
พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
- : ผศ.ดร.อนุวัต กระจ่าง,
พธ.บ. (พระพุทธศาสนา), พธ.ม. (พระพุทธศาสนา),
พธ.ด. (รัฐประศาสนศาสตร์)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ประกอบด้วยวิจัยเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๗๐ กลุ่มตัวอย่างคือ ประชาชนในเขตพื้นที่ของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำนวน ๓๘๐ คน โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมด ๗,๖๘๗ คน คำนวนจากสูตรทาร์ยามาเน่ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีการทดสอบสมมติฐานโดยทดสอบค่าที และทดสอบค่าเอฟ ด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีผลแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างที่สำคัญน้อยที่สุด และการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๒ คน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลิ่ง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =๓.๘๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ การบริหารงานด้านการบรรเทา (\bar{X} =๓.๙๓) การบริหารงานด้านการเตรียมการ (\bar{X} =๓.๘๙) การบริหารงานด้านการสู้ภัย (\bar{X} =๓.๗๘) การบริหารงานด้านการฟื้นฟู (\bar{X} =๓.๖๖)

๒. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลิ่ง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษาชั้นสูง และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนประชาชนที่มี เพศ อาชีพ ต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๓. ปัญหา การบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลิ่ง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี คือ ปัญหาในพื้นที่เทศบาล ได้แก่ ปัญหาซึ่งเกิดจากความรุนแรงของภัยที่เกิดขึ้น ๓ อันดับแรกในชุมชน คือ ภัยแล้ง อัคคีภัย ภัยจากอุบัติเหตุทางถนน โดยลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้น ๑) การบริหารงานด้านการบรรเทา การปฏิบัติงานจริงซึ่งมีปัญหาและอุปสรรคมากเพราะส่วนใหญ่ชาวบ้านมีความเดือนร้อนพอกันบ้างก็มี ๒) การบริหารงานด้านการเตรียมการ บ้างที่เทศบาลตำบลมีการจัดเตรียมบุคลากรและเครื่องมือ หรืออุปกรณ์ ไม่เพียงพอ ๓) การบริหารงานด้านการสู้ภัยเช่น บ้างครั้งเทศบาลตำบลมีชุดให้ความช่วยเหลือหรือชุดเคลื่อนที่ไม่เพียงพอ จึงทำให้เกิดความซ้ำในจุดเกิดเหตุอื่นๆ ๔) การบริหารงานด้านการฟื้นฟู เทศบาลตำบลมีการบูรณะซ่อมแซมสาธารณประโยชน์ ที่ได้รับความเสียหายนานเกิดไปจนประชาชนในพื้นที่ต้องมาจัดการงานหรือเสียเงินซ่อมแซมก่อน ข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านป้องกันภัยควรประสานงานและจัดระบบหน่วยงานทางด้านการอบรมฝึกปฏิบัติและศึกษาวิจัยประสิทธิภาพการดำเนินงานด้านการป้องกันภัยกับสถาบันการศึกษา และองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กระบวนการฝึกอบรมมีประสิทธิภาพและควรปรับปรุง คือ ๑) ควรช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากภัยธรรมชาติจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นการเร่งด่วนระยะแรกและระยะยาวให้ยั่งยืน ๒) ควรเตรียมให้มีการเตรียมการเพื่อตรวจตราดูแลความเรียบร้อยของประชาชนให้มีความพร้อมในการรับมือกับภัย ๓) ควรสร้างขวัญและความรู้รอบในการสู้ภัยให้มีการสร้างความร่วมมือในการประสานงานกับชุมชนให้มากกว่าเดิม ๔) ควรมีการฟื้นฟูดูแลผู้ประสบภัยหลังเกิดปัญหา ผู้ประสบภัยและป้องกันภัยให้มีประสิทธิภาพ

Research Paper Title : Efficiency of Safety Administration of Dilang Sub District, Pattananikom District of Lobburi Province

Researcher : Phra Siwakorn Tecjapañño (Wanta)

Degree : Master of Public Administration

Research Paper Supervisory Committee

: Asst. Prof. Dr.Rattapon Yenjaima,
B.A. (Public Administration), M.A. (Public Administration),
Ph.D. (Public Administration)

: Asst. Prof. Dr. Anuwat Krasang,
B.A, (Buddhism), M.A. (Buddhist Studies),
Ph.D. (Public Administration)

Date of Graduation : February 25, 2020

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the efficiency of safety Administration of Dilang Sub District, Pattananikom District of Lobburi Province, 2. To compare people's opinions on efficiency of safety administration of Dilang Sub-District Pattananikom District of Lobburi Province and 3. To study problems, obstacles and recommendations for the efficiency of safety administration of Dilang Sub- District, Pattananikom District of Lobburi Province. Methodology was the mixed methods consisted of quantitative and qualitative researches. The quantitative research collected data by using the questionnaires with reliability value at 0.970. The sample of this research consisted of 380 persons, dedrived from 7687 people at Dilang Sub-District, Pattananikom District of Lobburi Province. The collected data were analyzed by descriptive statistics such as frequencies, percentage, mean and standard deviation and tested hypotheses with one way ANOVA and t-test and F-test and Least Significant Different Test for the differences between the paired variables. The qualitative research collected data from 12 key informants by in-depth-interviewing and analyzed data by content analysis and descriptive interpretation.

Findings of this study were as follows :

1.The Efficiency of Safety Administration of Dilang Sub-District Pattananikom District, Lobburi Province by overall was at high level (\bar{X} = 3.81) When considered by each aspect, it was found that all aspects were at high levels as follows: safety administration was at (\bar{X} = 3.93) ,preparation administration was at (\bar{X} = 3.89) rescue administration was at (\bar{X} =3.78) reconstruction and rehabilitation administration was at(\bar{X} =3.66) respectively.

2.The comparison of people's opinions on efficiency of safety administration of Dilang Sub-District, Pattananikom District, Lobburi Province classified by personal data, there were found that the people with different ages, educational leels, and income had different opinions with significantly statistical value at 0.01 and 0.05 accepting the set hypothesis. The people with different gender, career, did not have different opinions, rejecting the hypothesis.

3. Problems of efficiency of safety administration of Dilang Sub-District, Pattananikom District, Lobburi Province were, in the municipality area there were three major problems as follows; the drought, fire and road accident. The solutions are as follows
 1) the safety administration must solve the real problems that people faced and in troubles,
 2) the readiness administration, the municipality must be ready at all times, Sometimes the personnel and equipment are not sufficient, 3) the crisis fighting administration, sometimes municipality did not have enough rescue team and equipment causing delay in helping.
 4) the reconstruction and rehabilitation administration, the municipality repaired and reconstruct the ruined areas so slow, people cannot wait and pay their own money for reconstruction before the municipality took action. Recommendations. There should be cooperation with the educational institutes, government agencies, research groups for training for the efficiency of safety administration and the areas that should be improved were 1) preparing for prompt helping the victims from natural disaster from the agency in the emergency period and sustainable long term period. 2) there should be preparation people to be ready to cope with the disaster at any cases, 3) there should be more morale enhancement by cooperation with communities, 4) there should be rehabilitation for the disaster victims and effective disaster prevention.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดิ่งอำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี สำเร็จได้โดยได้รับความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่ายซึ่งผู้วิจัยขอระบุนามไว้เพื่อแสดงความขอบคุณไว้ ดังนี้

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ ที่บริหารการจัดการและให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการพัฒนาความรู้ จนทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอบคุณ ผศ.ดร. รัฐพล เย็นใจมา ประธานกรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์, ผศ.ดร.อนุวัต กระจ่าง กรรมการที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาข้อชี้แนะ ข้อแนะนำและข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการทำสารนิพนธ์ทุกขั้นตอน ตลอดจนให้กำลังใจแก่ผู้ทำวิจัยในการทำเล่มนี้ตลอดมา จนกระทั่งสารนิพนธ์นี้สำเร็จลงด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขออนุโมทนาขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๕ ท่าน คือ รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง ผศ.ดร.ธิตูฒิ หมั่นมี อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง อาจารย์ ดร.เชษฐณรงค์ อรชุน และ อาจารย์ กลอยใจ ขวนศรีไพบูลย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบเครื่องมือให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อนุโมทนาขอบคุณ นาย สมชาย ตุ่มดีลัง นายกเทศมนตรีตำบลดิ่ง ข้าราชการผู้บริหาร กำนันผู้ใหญ่บ้าน และประชาชนทุกคนในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลดิ่ง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี ที่เมตตาอนุเคราะห์ให้สัมภาษณ์และยังให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่งและตลอดจนเพื่อน นิสิตทุกรูป/คน ที่ได้มีส่วนช่วยเหลือผลักดันในการให้คำปรึกษาในวิจัยเล่มนี้อยู่เบื้องหลัง รวมถึงให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขออนุโมทนา คณะกรรมการสอบป้องกันสารนิพนธ์ ทั้ง ๕ ท่าน คือ รศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง ประธานกรรมการ รศ.ดร. พิเศษ ว่าที่พันตรี ดร. สวัสดิ์ จิรัฏฐิติกาล กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ รศ.ดร. สุรพล สุยะพรหม กรรมการ ผศ.ดร. รัฐพล เย็นใจมา กรรมการ ผศ.ดร. อนุวัต กระจ่าง กรรมการและเลขานุการ ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คุณงามความดีที่เกิดจากการทำวิจัยในครั้งนี้ ขอให้เกิดอานิสงส์ผลดีทั้งปวง พร้อมทั้งผู้ทำน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา ขออานิสงส์ทั้งปวงจงดลบันดาลให้ ให้บิดามารดา ครูบาอาจารย์ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนผู้ที่มีบุญคุณที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุน เป็นกำลังใจ จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบผลสำเร็จได้ตามความมุ่งหวังและตั้งใจ

พระศิวากร เตชปณฺเฑ (วันทา)

๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ฉม
สารบัญแผนภาพ	ฐ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๔
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๕
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๖
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพ	๘
๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานด้านป้องกันภัย	๑๙
๒.๓ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๖๙
๒.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘๑
๒.๕ กรอบแนวคิดการวิจัย	๙๒

สารบัญ (ต่อ)

	เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓	วิธีดำเนินการวิจัย	
	๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๙๓
	๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๙๓
	๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๙๖
	๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๙๙
	๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๐๐
บทที่ ๔	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
	๔.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๑๐๒
	๔.๒ ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นในประสิทธิภาพการบริหารงานด้าน ป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี	๑๐๕
	๔.๓ ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี	๑๑๐
	๔.๔ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรคและ ข้อเสนอแนะการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี	๑๓๖
	๔.๕ ผลการวิเคราะห์แบบสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลหลักเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการบริหารงานด้านป้องกันภัยของเทศบาลตำบลดีลัง อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี	๑๓๘
	๔.๖ องค์กรความรู้	๑๕๐
บทที่ ๕	สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
	๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๕๕
	๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๖๒
	๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๖๘
บรรณานุกรม		๑๗๐

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือวิจัย	๑๗๖
ภาคผนวก ข ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของ แบบสอบถาม	๑๘๓
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลการวิจัยเพื่อ ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม	๑๘๘
ภาคผนวก ง ผลการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบสอบถาม	๑๙๐
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย	๑๙๔
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๙๖
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูล สำคัญ (Key informants)	๒๐๔
ภาคผนวก ซ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๒๑๗
ประวัติผู้วิจัย	๒๒๑